

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
42/10	Nordreisa driftsutvalg	15.06.2010
	Nordreisa kommunestyre	

Kommunedelplan for energi og klima for Nord-Troms 2010-2014

Henvisning til lovverk:
Plan- og bygningsloven.

Vedlegg

- 1 Vedlegg: Kommunedelplan, Energi- og klimaplan for Nord Troms 2010-2014
- 2 Høringsuttalelse fra De Grønne, Kåfjord
- 3 Høringsuttalelser fra Reindriftsforvaltninga og Sametinget

Rådmannens innstilling

Nordreisa kommune vedtar forslag til *Kommunedelplan for energi og klima for Nord-Troms 2010-2014*.

Saksopplysninger

Forslag til *Kommunedelplan for energi og klima for Nord-Troms 2010-2014* har vært på høring fra 26.04-31.05.2010. Det har kommet inn følgende høringsuttalelser:

Høringsuttalelser
Reinsforvaltninga, brev av 07.05.2010:

Bør være mål om regionale planer innen småkraftutbygging og vindkraft utbygging.

Kommentar fra administrasjonen:
Hvis utbygging er aktuelt vil det komme planer fra kraftutbyggerene.

Presisering i "Lokale miljøhensyn": Reindriften ønsker forutsigbarhet i forhold til naturinngrep i forhold til utbygging av vind og småkraft. Hensyn til dette vil bli tatt i Kommuneplanens arealdel der Reindriften er høringsinstans.

Bedre kartlegging av skogsveier.

Kommentar fra administrasjonen:

I kraft av Kystskogmeldinga og oppfordring fra Fylkesmannen i Troms vil det bli utarbeidet en plan for skogsveier. Det vil bli laget kommunevise planer for dette på grunn av lokale forskjeller.

Sametinget, brev av 07.05.2010

Ingen merknader

De grønne, Kåfjord e-post 31.05.2010

Planen ser ut til å være en veldig fin med mange gode ønsker og «målsettinger». Hovedmålet er en CO₂-reduksjon på 20% (i forhold til 1991-nivå) innen 2020. Dette er ikke veldig mye sitt i forhold til de klimautfordringene vi står over for, men ut fra de virkemidlene kommunene har til rådighet er det et greit mål. Utslippene i Nord-Troms ligger i dag ca 9 % over 1991-nivå. Vi må altså senke utslippene med 29 % i løpet av 10 år.

I regionen har vi to store områder til sammen utgjør hele 59 % av utslippene. Dette er veitrafikken og landbruket. Både størrelsen og potensialet for kutt, gjør at det er rimelig å vurdere utslippskutt på disse områdene spesielt. I forhold til begge disse har planen som mål å senke utslippene med 5 %. Dette skulle utgjøre ca 3 % av totalutslippene.

Utover dette finner vi ikke konkrete forslag til utslippskutt i planen. Planen har med andre ord ingen konkrete forslag for hvor de resterende kuttene på 26 % skal komme. Planen har dermed ingen konkrete virkemidler eller indikatorer som styre oss inn mot målet. Kommunene har riktignok ikke virkemidler for innsats på alle områder, men man kan likevel spørre seg om hvor tallet 20 % kommer fra. Slik det nå ser ut i planen, kan 20 % reduksjon av utslipp innen 2020 se ut som ønsketenkning. MDG i Kåfjord mener derfor at planen er altfor dårlig på det grunnleggende målet. Tiltakene ikke er tilstrekkelige til å nå de målene man har satt seg.

Vegtrafikken

Klimaplanen tar på side 26 som utgangspunkt at siden Nord-Troms er en relativt spredt bebygde region, kan det ikke påregnes at kjørte kilometer vil bli redusert i planperioden. Vi mener at dette er en altfor passiv innstilling. Klimaproblemene er så alvorlige at også folk i spredtbygde strøk må ta sin del av utslippsreduksjonen. Blant annet vil vi peke på at undersøkelser har vist at småkjøringen under 3 km står for gjennomsnittlig 30 % av bilkjøringen. Dersom denne typen bilkjøring reduseres med 1/3 vil bilkjøringen totalt kunne reduseres med 10 %!

I veilederen til kommunal energi- og klimaplanlegging (1-2007) pekes det på at "i mange av landets kommuner står gjennomgangstrafikk på riks- og fylkesveger for en stor del av de mobile klimagassutslippene. Dette er noe kommunene har små muligheter til å påvirke. Utslipp fra gjennomgangstrafikk bør derfor plasseres i en egen boks og holdes utenfor videre kommunal planlegging." Dette kunne man med hell gjort i denne planen også. Men et problem er vel antakelig at man ikke vet hvor stor andelen fra gjennomgangstrafikken er. Men veilederen sier videre at "For å få et godt bilde av transportomfanget lokalt og hvordan den fordeler seg på

gjennomgangs- og annen trafikk, kan det være nødvendig å gjennomføre noen egne tellinger eller spørreundersøkelser."

Vi mener at noen slike tellinger eller spørreundersøkelser bør gjøres. Ettersom veitrafikken er en av de to store utslippsgruppene i Nord-Troms må vi ha flere detaljer om hvordan dette fordeler seg. Ut fra det kan vi også lage bedre målsettinger og tiltak. Ved å trekke ut tungtrafikken og ha bedre tall å forholde oss til vil det være mer realistisk å lage nye målsetninger. Når dette er på plass tror vi ikke det er urealistisk å minske den regionale biltrafikken med 30 % innen 2020.

Planen nevner jo blant annet holdningsskapende tiltak i form av kampanjer, carpool og gå/sykleaksjoner. I tillegg er det en god målsetning at man skal ha hybrid/elektriske biler i hver kommune innen 2014. Her mener vi imidlertid målsetningen bør være flere hybridbiler og tre rene elbiler. Når kommunene går foran på dette området vil folk se at elbiler er gode alternativer.

I handlingsplanen sies det at man skal jobbe for økt kollektivtrafikk – også innad i regionen, men det nevnes ingen konkrete mål. Det er dermed umulig å måle om kommunene jobber med dette framover. Dette avspeiler ikke noen spesiell vilje til å jobbe med kollektivtrafikk. Vi forventer at kommunene lager seg konkrete mål i forhold til kollektivsatsing (eks. flere bussavganger, subsidiering av regionalt buss-selskap etc.).

Planen sier at kommunene skal jobbe for at bredbåndinfrastruktur prioriteres. Men det gis ingen konkrete målsetninger. Bredbåndsutbygging kan også være viktig virkemiddel for å senke veitrafikken.

Jordbruk

Når det gjelder jordbruket kommer det ikke klart fram hvordan man skal få 5% reduksjon i utslipp innen 2020. Det er et klart mål om at 15% skal legges om til økologisk drift innen 2020, men dette vil ikke gi 5 % reduksjon totalt. Det eneste andre konkrete tiltaket vi kan finne er å delta i et forprosjekt for biobasert fjernvarmeanlegg for slakteriavfall og husdyrgjødsel innen 2014 (i regionen). Dermed er tiltakene ikke i tråd med målene.

Når det gjelder biobasert fjernvarmeanlegg for husdyrgjødsel er dette er i og for seg et godt tiltak, men større anlegg krever transport av gjødsel og innebærer dermed større kostnader og utslipp. I tråd med grønn politikk er det som oftest bedre å satse på småskala anlegg på den enkelte gård, eventuelt nabosamarbeid. Teknologi for små biogassanlegg finnes, men er kostnadskrevenende for små gårder. Kommunene kan imidlertid legge til rette for og gi tilskudd til etablering av slike anlegg. Målsetningen må være å få i gang minst et slikt anlegg i hver kommune innen 2014.

I planen nevnes det også at "*Metangassutslipp kan reduseres gjennom bedre lagring av husdyrgjødsel, kombinert med biogassproduksjon*". Det kommer ikke klart fram hva det tenkes på her. Menes det bedre lagring kun kombinert med biogass eller tenker man på lagring for seg? Rankekompostering av husdyrgjødsel er et godt alternativ som minimerer utslipp av metan. Det krever en del kunnskaper og er mer jevnt arbeidskrevenende en biogassanlegg. Tilgjengelig er investeringene bare en brøkdel. Derfor er kursing, tilrettelegging og tilskuddsfinansiering til kompostering gode tiltak for å få ned metanutslipp fra jordbruk.

Planen sier at også det er ønskelig å "redusere bruken av mineralgjødsel og senke

nitrogeninnholdet i fôr", uten at den sier hvordan. Det sies også at "*Ved å ikke bruke kunstgjødsel og sprøytemidler, fjernes klimagassutslippene som kan relateres til produksjon og transport av disse innsatsfaktorene. Energikrevende transport og produksjon kan også reduseres ved at husdyrene utnytter grovfôret og beiter mer slik at innført kraftfôr kan reduseres.*" Heller ikke her sies det noe om hvordan og hvor mye. Vi mener at enda sterkere satsing på økologisk jordbruk er den rette medisinen. Vi foreslår at målsetningen settes opp fra 15 % til 25 % økologisk drift innen 2020.

Forbruk

Som klimaplanen også sier gjelder utslippstallene kun utslipp innenfor kommunegrensene og ikke utslippene fra konsum av varer og tjenester hos innbyggerne i kommunene. Planen påpeker også at "*forbruket av varer og tjenester som Nord-Troms' befolkning står for gir i tillegg et stort klimagassutslipp. Dette fremkommer ikke i utslippsregnskapet.*"

Det er svært viktig å jobbe for å redusere det store overforbruket av varer både i kommuneadministrasjonene og hos befolkningen. Her legges det opp til flere holdningsskapende tiltak. I tillegg kunne planen hatt med et anslag over kommunenes materielle forbruk per i dag. En må jo nesten vite hvor man er for å vite om man klarer å redusere forbruket framover.

Utslippstall per person

Ut fra tallene i kap 2.1.3 er det gjennomsnittlige utslippet i Nord-Troms 6,2 tonn per innbygger. Dette er betydelig lavere enn gjennomsnittet for Norge totalt, som er 11,5 tonn. I realiteten ligger vi nok ikke så veldig mye lavere enn landsgjennomsnittet. Dette kommer av at innenriks flytrafikk (over 100 meter) og utslipp fra olje- og gassvirksomheten på sokkelen er tatt med i de nasjonale tallene og ikke i kommunene. Dette utgjør sannsynligvis 2-3 tonn per person. Det skal legges til at også nordtromsinger foretar en del flyreiser utenfor Norge og dette telles jo ikke med i regnskapet.

Energibruk

Når det gjelder energibruk har planen både god gjennomgang av status og gode målsetninger. Energiforbruket i kommunal bygningsmasse skal reduseres med 10 % innen 2014, og

20 % i 2020. Ettersom vannkraft er så dominerende vil dette ikke få store direkte konsekvenser for klimautslipp. Likevel er jo energiøkonomisering veldig viktig for å slippe unødig naturskadelig kraftutbygging og eventuelt for at overskudd på elkraft skal kunne erstatte forurensende kullkraftverk. Her kunne det kanskje vært greit å ha en oversikt over hvor store indirekte utslipp elkraft gir og hvor store indirekte utslippskutt en 20 % reduksjon av energibruket i kommunale bygninger vil utgjøre. Med tall som 0,3 - 1 kg CO₂ per kWh som det opereres med i noen sammenhenger, skulle det kunne være fint som motivator.

Det er veldig positivt at kommunene vil Miljøfyrtårn- sertifisere alle kommunale enheter innen 2020. Når det gjelder tiltak i planen om kommunene skal oppfordrer næringslivet til å Miljøfyrtårn-sertifisere seg er det også bra. Vi mener imidlertid at målsetningen burde økes fra to til fem bedrifter per kommune i perioden.

Kommentar fra administrasjonen:

Uttalelsen fra De Grønne i Kåfjord inneholder flere kommentarer, noen forslag til nye tiltak og noen økte målsettinger. Forslagene er ikke behandlet i prosjektgruppa. Det foreslås derfor at forslagene tas opp til drøfting under den politiske behandlingen.

Innspill fra administrasjonen

Politiker PCer:

Innkjøp av bærbare PCer til Kommunestyret, Formannskapet og hovedutvalgene (Driftsutvalget og Levekårsutvalget). Dette skal forenkle og styrke papirløshet i kommunene.

Forslaget har flere aspekter. Klimamessig vil det redusere papirforbruket med 80.000 ark, se oversikt under. (en palle med papir inneholder 120.000 ark) Videre vil det redusere arbeidet med kopiering, pakking og utsending for servicetorget med ca 25 dagsverk.

Økonomisk vil det være tosidig. For å dekke alle fast medlemmene i dagens Kommunestyre, Formannskap, Driftsutvalg og Levekårsutvalg. Må det investeres i 27 bærbare PCer.

Hvis en tar med første vara for hvert parti i kommunestyret og første vara fra hver koalisjon i utvalgene må det investeres 30 PCer.

Hvis en tar med både første og andre vara for hvert parti i kommunestyret og første og andre vara fra hver koalisjon i utvalgene må det investeres 38 PCer.

Anslått kostnad pr PC ligger på i underkant av 4000 kr. Hvis en setter avskrivningstid lik en kommunestyreperiode på 4 år Vil en få følgende kostnadsalternativer:

Kostnad kr 4000 x 27 = kr 108.000. Pr år 27.000

Kostnad kr 4000 x 30 = kr 120.000. Pr år 30.000

Kostnad kr 4000 x 38 = kr 152.000. Pr år 38.000

I dag kopieres sakspapirene opp før møtene. Protokoll etter møtene sendes ut elektronisk. Under er det satt opp en oversikt over papirbruk for tosidig kopier for hvert møte.

Kommunestyret 10.000 kopier pr møte, 5 møter pr år = 50.000 kopier/25.000 ark

Formannskapet 2.400 kopier pr møte, 10 møter pr år = 24.000 kopier/12.000 ark

Driftsutvalget 3.400 kopier pr møte, 10 møter pr år = 34.000 kopier/17.000 ark

Leverkårsutvalget 5.600 kopier pr møte, 10 møter pr år = 56.000 kopier/28.000 ark

For alle møtene er det beregnet et gjennomsnitt på 200 kopier/100 ark pr møte.

Kostnader for kjøp av papir, etiketter er beregnet til 10 øre pr ark og kopiering (toner, faste avtaler og service for kopimaskinen) er beregnet til 30 øre pr kopi.

Besparelser blir da:

Kommunestyret 50.000 kopier a 0,30 = 15.000 kr + 25.000 ark a 0,10 = 2500 kr

Formannskapet 24.000 kopier a 0,30 = 7.200 kr + 12.000 ark a 0,10 = 1200 kr

Driftsutvalget 34.000 kopier a 0,30 = 10.200 kr +17.000 ark a 0,10 = 1700 kr

Leverkårsutvalget 56.000 kopier a 0,30 = 16.800 kr + 28.000 ark a 0,10 = 2.800 kr

Besparelse for ark og kopiering blir da: 57.400 kr

Til kommunestyret blir det sendt ut 14 forsendinger med post. Hver sending koster 60 kroner. Totalkostnad for porto blir da 14 forsendelser x 5 møter x 60 kr i porto = 4.200 kr.

Totale besparelser blir da:

Besparelse for ark og kopiering blir da:	57.400 kr
<u>Besparelser i porto</u>	<u>4.200 kr</u>
<u>Sum</u>	<u>61.600 kr</u>

Arbeidet med kopiering og utsending for Kommunestyret er beregnet til ca 2 dager pr møte. For Formannskapet, Driftsutvalget og Levekårsutvalget er det beregnet arbeidstid på en halv dag pr møte, til samme 5 dager pr møte. Totalt gir dette en besparelse på 25 arbeidsdager. I januar i fjor ble oppgavene med utsending av melding om vedtak etter politiske møter flyttet fra Servicetorget til hver enkelt saksbehandler. Hvis denne reformen gjennomføres vil disse oppgavene kunne flyttes tilbake til servicetorget og derved frigjøre kapasitet for saksbehandlerne.

For IKT avdelinga vil ordninga derimot gi merarbeid. Vi tenker oss enkle bærbare pcer med Officepakken og Adobe reader. Alle sakspapirer blir i dag sendt ut pr e-post til alle medlemmene. Vi mener derfor det ikke er nødvendig å bekoste e-post eller internettkostnader. Hvis det er noen som ikke har bredbåndtilgang foreslår en at kommunen kjøper inn abonnement for trådløst bredbånd.

Vi forutsetter at kommunen kjøper inn PCene og låner disse ut til politikerne. Vi forutsetter at de skal holde i en kommunestyreperiode, dvs en avskrivningstid på 4 år. Hvis noen slutter før 4 år, leveres PCen inn.

Hovedjobben for IKT avdelinga vil derfor bli i forbindelse med innkjøp av maskinene. Videre kan det bli noe vedlikehold. For å sikre at alle har maskiner til hvert møte foreslås det at det kjøpes inn 2-3 maskiner som kan stå i reserve. En kan også vurdere om 2.vara og evt vara lenger nede på lista, henter maskiner på Servicetorget hvis de blir innkalt. (Pr i dag må 2.vara hente sakspapirene på Servicetorget, hvis de blir innkalt)

Oppsummering:

Innføring av politiker pcer til Kommunestyret, Formannskapet, Driftsutvalget og Levekårsutvalget vil årlig gi en investeringskostnad på 40.000 kr, men samtidig vil det gi en besparelse inne papir, kopiering, porto og servicer på 60.000 kr.

Arbeidsmessig vil det spare Servicetorget for ca 25 dagsverk, mens det vil gi noe ekstra arbeid for IKT avdelinga.

Vurdering

Under høringsperioden har det kommet inn tre uttalelser, fra Reindriftsforvaltninga, Sametinget og De Grønne, Kåfjord. Uttalelsene fra Reindriftsforvaltninga er kommentert og vil bli innarbeidet i andre planen. Sametinget hadde ingen merknader. Uttalelsen fra De Grønne i Kåfjord inneholder noen kommentarer, noen forslag til nye tiltak og noen økte målsettinger. Forslagene er ikke behandlet i prosjektgruppa. Det foreslås derfor at forslagene tas opp til drøfting under den politiske behandlinga.

Administrasjonens forslag om innføring av politiker pcer viser både en klimaeffekt og en økonomisk gevinst. Samlet vil det også redusere arbeidsmengden i administrasjonen. Rådmannen tilrår derfor at fremlagte forslag til Kommunedelplan, Energi- og klima for Nord-Troms 2010-2014 godkjennes og sendes til Kommunestyret for endelig behandling.

Saksprotokoll i Nordreisa driftsutvalg - 20.04.2010

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

Vedtak:

Nordreisa kommune vedtar forslag til *Kommunedelplan for energi og klima for Nord-Troms 2010-2014*

I kraft av denne planen vedtar kommunen at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn sammen med samarbeidende kommuner i Nord-Troms. Høringsfrist settes til 31.mai 2010

Henvising til lovverk:
Plan- og bygningsloven.

Rådmannens innstilling

Nordreisa kommune vedtar forslag til *Kommunedelplan for energi og klima for Nord-Troms 2010-2014*

I kraft av denne planen vedtar kommunen at planforslaget legges ut til offentlig ettersyn sammen med samarbeidende kommuner i Nord-Troms. Høringsfrist settes til 31.mai 2010

Saksopplysninger

Tidligere vedtak:

Rådmannsutvalget: 26.01.2009

Driftsutvalgets sak 48/09 Oppstart arbeidet med Energi- og klimaplan for Nordreisa

Bakgrunn

Kommunene i Nord-Troms gikk sammen vinteren 2008 om å utarbeide en energi og klimaplan for hele regionen. Samarbeid på tvers av kommunegrensene i Nord-Troms har etter hvert blitt naturlig.

Enova kan under visse vilkår yte støtte til utarbeidelse av en slik plan, under forutsetning av at planen utarbeides som en kommunedelplan og har støtte på toppnivå i kommunene. Vi har fått tilsagn på 100.000,- kr til planarbeidet per kommune. Støttebeløpet utbetales etter at Enova har godkjent sluttrapport for prosjektet. Nordreisa kommune er prosjekteier for alle 6 Nord-Troms kommunene.

Energi og Klima har vært temaer som ikke har vært systematisert i en plan i noen av kommunene. Denne planen skal føre kommunene inn i en bevisst bærekraftig fremtid, med energi og klima som fokus i det daglige arbeidet. Rådmannsutvalget har vært styringsgruppe for planen.

Denne Energi og Klimaplanen gjelder for kommunene Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Lyngen og Storfjord. Prosjektgruppa har bestått av representanter fra disse kommunene og nære samarbeidspartnere og kompetansegivere i dette arbeidet har vært Alta Kraftlag, Nord-Troms Kraftlag, Troms Kraft og Avfallsservice AS. Prosjektledelsen har vært satt til prosjektet *Planforum for Nord-Troms* ved Halti Næringshage AS. Disse har bidratt til et løft av kompetansen omkring klima og energi i kommunene i Nord-Troms.

Det har vært flere prosesser i forbindelse med utarbeidelsen av denne planen. I tillegg til lokale arbeidsgrupper har vi avholdt ”*I Nord-Troms er vi helt GRØNN*”- seminar der referansegruppe (Miljøvernorganisasjoner, næringsliv, barn og ungdom, innbyggere, ordførere og politikere), styringsgruppe og prosjektgruppe har bidratt med sine ideer til handlingsplan og tiltak for regionen. Under seminaret hadde vi oppsummering av status for Nord-Troms og inspirerende foredrag fra Eid kommune og deres satsing på fornybar energi. Den ferdige Energi og Klimaplanen for Nord-Troms ble også lagt frem ved et seminar der temaet var: ”Fra plan til handling”. Her var igjen referansegruppe, prosjektgruppe, styringsgruppe og andre interesserte samlet. Hovedpunkter fra planen vil også bli lagt fram på regionrådets representantskaps møte 27. april 2010.

Etter høring og politisk behandling foreslås planen innarbeidet i kommunenes handlingsplaner. Planen må revideres innen 2014 for å konkretisere tiltak som skal gjennomføres etter 2014. Årlig revidering og rapportering av planen inngår i støtteordningen fra Enova, som kommunene har forpliktet seg til allerede.

Det anbefales at Regionrådet, ved ordførerne i Nord-Troms, tar et koordineringsansvar og danner arbeidsgruppe når det gjelder gjennomføring og resultatrapportering. Videreføring av prosjektgruppa er et alternativ.

Status:

I Nord-Troms er det 6 kommuner. Disse har til sammen et utslipp på 101 845 tonn i 2007. Det vil si 6,2 tonn per innbygger. Samlet energiforbruk er 349,73 GWh i 2005. Det utgjør 2250 KWh per innbygger. Forbruk i kommunale bygg er 25,9 GWh.

Kommune	Tonn per innbygger. 2007	KWh per innbygger i 2005
Kvænangen	9,9	1855,2
Storfjord	8,6	1933,82
Kåfjord	7,3	1739,51
Nordreisa	7,0	2004,64
Lyngen	5,0	2480,85
Skjervøy	2,2	2165,93
Nord Troms	6,2	2064,38
Troms	4,6	3213,04
Norge	11,6	2517,37

Visjon:

”Nord-Troms benytter bare fornybar energi, og utslippet av klimagasser ligger på et bærekraftig nivå”.

Hovedmål:

- Stabilisere de totale klimagassutslippene innen 2014.
- Redusere totale klimagassutslippene med 20 % sett i forhold til 1991 nivå innen 2020.
- Jobbe for økt bruk av fornybar energi i regionen

Hovedmålet for 2020 samsvarer med regjeringens mål om å redusere klimagassutslippene med 30 % innen 2020 (ref. 1990) når 2/3 skal tas innenlands.

Vurdering:

Gjennom planprosessen har 4 hovedområder vært fokus:

- Klimagassutslipp
- Energiforbruk
- Energiforsyning
- Holdningsskapende arbeid

Disse arbeidsområdene inneholder mål, strategier og tiltak. Jfr planen og vedlegg til planen.

Klimagassutslipp:

Klimaendringene vil berøre en rekke samfunnssektorer både nasjonalt, regionalt og lokalt. Norge er et langstrakt land med store lokale klimaforskjeller, og klimaendringene vil derfor slå ulikt til i de forskjellige landsdelene. For å gi et bilde av hvordan framtidens klima beregnes å bli, brukes ordet klimaframskrivninger, også kalt Klimascenarioer. På grunn av usikkerhet i klimaframskrivningene, gir ikke rapporten ett svar på hvordan temperatur og nedbør i Norge vil endre seg fram mot 2100: Den angir en lav, en middels og en høy framskrivning. For Norges gjennomsnittstemperatur gir den lave framskrivningen en oppvarming på 2,3 grader, den midterste 3,4 grader og den høye 4,6 grader. Temperaturøkningen vil få flere konsekvenser. Snøsesongen vil i mange lavlandsområder bli to til tre måneder kortere dersom temperaturen øker med 3,4 grader. Hvis nedbøren følger den høye framskrivningen, blir det 40–50 prosent mer vinternedbør i store deler av landet. Havnivået vil stige langs hele kysten vår. I Norge vil temperaturøkningen blant annet påvirke faktorer som vekstsesong, vannføring, snø og ismengde og utbredelse av skadedyr. Den beregnes å bli størst om vinteren og minst om sommeren. Det er store forskjeller mellom de ulike regionene. Temperaturen beregnes å øke mest i Nord-Norge, med mellom 3 til 5,4 grader i Finnmark. Det forventes mer nedbør i hele landet i årgjennomsnitt. Lav framskrivning tilsier at årsnedbøren i Norge vil øke med 5 prosent mot slutten av århundret, mens høy framskrivning gir en økning på 30 prosent. Middelframskrivningen gir en økning på 18 prosent.

”Klima i Norge. 2100 – Hva skjer?” NOU Klimatilpassing, 2009.

For Nord-Troms vil utfordringene først og fremst ligge i økt skredfare, både snø is og jordskred. Fiskebestander kan flytte nordover som følge av høyere temperaturer i havområdene i Nord-Norge. Økt vekstsesong kan føre til bedre produksjoner, men også til utbredelse av skadedyr. Faren for regnflom vil øke i vassdrag. Kortere perioder med snø vil føre til mer frostskafer og issvuller. Skogbruket vil kunne få økte arealer da skoggrensa vil krype oppover og nordover. Dette gir økt biomasse, men også muligheter for økt infestning av barkebiller og andre skadedyr.

Skal man komme ned på bærekraftig nivå bør Nord-Troms samlet redusere sine utslipp med 69 153 tonn frem til 2050. Nord-Troms kommunene har ikke store utslipp hvis man sammenlikner med mange andre kommuner. Dette på grunn av at man ikke har stor industri eller andre næringer med store utslipp. Derimot har kommunene utfordringer i forhold til økt bilbruk og

utslipp fra landbruket.

Delmål:

Stabilisere klimagassutslipp fra veitrafikk innen 2014. Redusere dette med 5 % innen 2020 sett i forhold til 1991 nivå.

Påvirke og gjøre gode tiltak for reduksjoner av utslipp fra et levende landbruk.

Reduksjoner på 5 % i 2020 sett i forhold til 1991 nivå.

Mål om gjenvinningsgrad i regionen på 70 % innen 2014, ihht Avfallsservice AS sine målsetninger

Energiforbruk:

EU's energidirektiv stiller krav til effektiv energibruk i bygg samt legger opp til en energimerking av alle bygg. Dette direktivet følges nå opp blant annet med forslag til endringer i byggeforskriftene hvor målet er 30% reduksjon i energibehovet for bygg.

I nylig vedtatt forskriftsendring til plan og bygningsloven (forskrift av 22.1.97 nr.33) heter det bl.a. om energi;

”§ 8-2 Energikrav

Byggverk skal utføres slik at det fremmer lavt energibehov. Byggverk skal lokaliseres, plasseres og/eller utformes med hensyn til energieffektivitet, avhengig av lokale forhold.”

Nordreisa kommune har allerede satt i gang tiltak for å redusere på energiforbruk og utslipp av klimagasser. Kommunen vil ha nytte av en kommunal energi- og klimaplan ved at energi- og klima systematisk settes på dagsorden, både i kommunal regi, næringsliv og privat sektor. Det er realistisk at kommunene kan spare opptil 25-45 % på energibruk i egne bygg ved å ha en strategisk plan på dette området. For Nordreisa kommune vil dette kunne utgjøre ca kr 1 mill per år.

Kommune	Innsparingspotensial egne bygg i kWh	I kroner per år basert på en strømpris på gj.snitt 0,5 kr per kWh	Innsparinger årlig i prosent
Nordreisa :	2 040 385	1 020 192,5	29,7 %
Lyngen	648 036	324 018	27,5 %
Kvænangen	1 282 998	641 499	34,9 %
Skjervøy	2 262 762	1 131 381	36,7 %
Storfjord	1 220 187	610 093,5	43,8 %
Kåfjord	2 037 639	1 018 819,5	43,7 %

En slik plan vil bidra til å kartlegge egne muligheter og tiltak – og ikke minst synliggjøre at Nordreisa kommune tar et selvstendig ansvar. Den vil også kunne være et verktøy for å vurdere behov og muligheter til mer kostnadseffektive energisystemer og lokal verdiskapning, heve kompetansen i kommunen og profilere kommunen som en grønn og bærekraftig kommune.

Delmål:

Redusere energiforbruket i den kommunale bygningsmasse med 10 % innen 2014 sett i forhold til 2008, 20 % i 2020.

Energiforsyning

Regjeringen har vedtatt en energiomlegging på 10 % innen 2010 med basis i elektrisitetsforbruk 2001. Dette målet er senere (-06) økt til ca 25% innen 2016. Denne omleggingen er fordelt på varme fra fornybare ressurser, vind og reduksjon i bruk av olje med like andeler frem til 2010. Det er så langt ikke satt mål eller krav til den enkelte kommune.

Delmål:

Øke andel av stasjonær energibruk som dekkes av fornybar energi fra 11 % i 2005 til 15 % i 2014, og 20 % i 2020.

Holdningsskapende arbeid

Det holdningsskapende arbeidet er svært viktig om vi skal lykkes i klimapolitikken. Folkevalgte organ på ulike nivå kan vedta målsettinger. Men de har direkte innflytelse bare på deler av det som skal iverksettes. Det må skapes forståelse blant folk for nødvendigheten av de tiltak som igangsettes. Bare på den måten vil det være mulig å sette i gang den brede samfunnsdugnaden som må til for å få aksept for at det vil bli nødvendig med betydelige klimagassreduksjoner til beste for framtidige generasjoner.

Delmål:

Kommunene skal jobbe for at kommunens innbyggere, ansatte, barn og næringsliv skal få større forståelse for hvilken betydning lokalt klimaarbeid har på globalutvikling, og dette arbeidet skal være fremtredende i kommunenes handlinger med andre.

Strategier

For å nå de foreslåtte mål og visjon, foreslås følgende strategier:

Strategier for stasjonær energibruk og energiforsyning

Kommunene skal jobbe for at:

Kommunene går sammen for å inngå Energisparekontrakter (EPC).

Kommunal bygningsmasse er energieffektive.

Privat næringsliv og innbyggere i regionen skal få kunnskaper om og hjelp til å spare energi og penger.

Alle kommunale enheter skal miljøfyrtårn sertifiseres.

At kommunenes innbyggere er kjent med støtteordninger for fornybar energi.

Kommunenes ENØK planer revideres og utføres så fremt det er økonomisk hensiktsmessig.

Kommunene gjennomgår sine bygg for å kartlegge behov og søke om forprosjekt midler til varmeplan for bygg.

Utfasing av oljefyring som hovedvarmekilde.

Reguleringsplaner, bebyggelsesplaner og byggesøknader for større områder skal inneholde kartlegging evt. varmeplan for området basert på mulighetene for fornybar energi. Muligheter for tilknytting til eksisterende, eller oppretting av nytt varmeanlegg skal synliggjøres i planene.

Tilknyttingsplikt i konsesjonsområde for energisentraler skal vurderes. Ny teknisk forskrift, TEK07, fastsetter at bygninger skal utstyres med varmeanlegg slik at fjernvarme kan nyttes. Dette vil videre føre til at nybygg med enkelthet kan knyttes til varmesentraler.

Alle nye bygg skal tilfredsstille kravene for Lavenergi boliger; under 100-120 kWh/ kvm. Byggebransjen skal så fullt det er mulig påvires til at nye boliger i regionen er lavenergi boliger eller passivhus.

Strategier for areal og transport:

Kommunene skal jobbe for:

å redusere klimagassutslipp fra transport i egen organisasjon.

at det i fremtiden skal være mulig å forsyne elektriske biler og tanke biodrivstoff i regionen.

redusert klimagassutslipp fra transport i regionen generelt.

flere fjernvarmepunkter fra fornybar kilde der det er økonomisk lønnsomt og hensiktsmessig.

tiltak for reduksjon av veitrafikk skal prioriteres. Holdningsskapende tiltak i form av kampanjer, carpool, gå-, sykle- aksjoner, skal være medvirkende til nedgang i utslipp fra veitrafikk.

kommunene skal jobbe for at det skal være mulig å lade elektriske biler og fylle biodrivstoff i regionen.

Strategier for prosessutslipp, avfall og forbruk:

Kommunene skal jobbe for at landbruket kan:

redusere bruken av mineralgjødsel.

senke nitrogeninnholdet i for.

øke bruk av biodiesel i landbrukets maskiner.

Bruke en god landbruksplan.

Kommunene skal bidra med:

økt skogplanting.

jobbe for at andelen økologiske gårdsbruk skal øke, og for at kortreist mat skal være en prioritering.

Kommunenes strategier for reduksjon av avfall og forbruk:

redusert forbruk i egen organisasjon.

redusert forbruk hos befolkningen for øvrig.

økt fokusering på bærekraftig og veloverveid innkjøp.

Kommunene selv skal fremgå som et godt eksempel, og jobbe for at all virksomhet innen kommunenes handlingsrom skal være energieffektivt og miljøvennlig.

Kommunene skal jobbe for miljøfyrtårnsertifisering av alle sine enheter.

Kommunene skal være med på å få til økt kildesortering og informasjon om kildesortering

Det skal strebes for at alle leverandører til kommunene skal inneha en miljøprofil.

Økt gjenvinning skal være en prioritering.